

Datum	28 mei 2025
Nummer	2025-06-
Datum commissievergadering	10 juni 2025
Datum raadsvergadering	24 juni 2025

Oplegger

Zaaknummer	869025
Onderwerp	Zienswijze begroting MRDH 2026 en beleidsnota reserves
Portefeuillehouder	F.I. Noordermeer - van Slageren (algemeen bestuur) M. Oderwald – Ruijsbroek (mobiliteit) F.A. Voskamp (economisch vestigingsklimaat)
Uiterste behandeldatum (met toelichting)	24-06-2025 Einddatum zienswijzenprocedure is 7 juli 2025
Eerdere besluitvorming	Jaarlijks bij de zienswijze op de begroting MRDH. - Strategische Agenda MRDH 2023-2026 Raadsvergadering 21 februari 2023 (agendapunt 5d) - Nota reserves, voorzieningen en fondsen MRDH 2021 Raadsvergadering 25 mei 2021 (agendapunt 8)
Samenvatting voorstel	Regionale samenwerking binnen de beleidsvelden mobiliteit (attributie bij wet) en economisch vestigingsklimaat (gemeenschappelijke regeling) is georganiseerd binnen de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). Jaarlijks kan de gemeente een zienswijze indienen op de begroting. Deze regionale samenwerking biedt een meerwaarde voor Midden-Delfland. Evenals voorgaande jaren is het voorstel een instemmende zienswijze af te geven. De begroting MRDH 2025 kent een omvang (lasten en baten) van 771 miljoen euro. Ruim 635 miljoen is bestemd voor de exploitatie openbaar vervoer. Overige bestedingen zijn bestemd voor infrastructurele projecten op het gebied van verkeer en openbaar vervoer, financieringskosten vervoersbedrijven en personele lasten en versterken economisch vestigingsklimaat. Uitgaven voor mobiliteit worden gedekt uit een Rijksbijdrage. Dekking voor het economisch vestigingsklimaat vanuit de inwonersbijdrage van de verlaagde inwonersbijdrage € 3,00. Voor Midden-Delfland daalt deze bijdrage met € 1.237,- naar € 58.266,-.
Beslispunten	De gemeenteraad besluit om: - in te stemmen met de ontwerpbegroting MRDH 2026 en meerjarenbegroting 2027-2029; - in te stemmen met een verlaging van de inwonersbijdrage met € 0,07 tot een bedrag van € 3,00 per inwoner; - bijgevoegde instemmende zienswijze over de begroting vast te stellen en deze toe te zenden aan de MRDH; - in te stemmen met de Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen 2025 MRDH; - bijgevoegde instemmende zienswijze over de beleidsnota (besluit 4) vast te stellen en deze toe te zenden aan de MRDH; - De voorlopige jaarstukken MRDH 2024 voor kennisgeving aan te nemen.

Bijlage(n)	1. Concept gemeentelijke zienswijzebrief op begroting van 24 juni 2025, kenmerk 869025; 2. Brief van MRDH aanbidding ontwerp begroting 2026 d.d. 14 april 2025; 3. Ontwerpbegroting 2026 en meerjarenbegroting 2027-2029; 4. Begroting MRDH 2026 in één oogopslag in beeld; 5. Kadernota MRDH begroting 2026; 6. Concept gemeentelijke zienswijzebrief op beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen van 24 juni 2025, kenmerk 862854; 7. Brief van MRDH aanbidding Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen 2025 MRDH; 8. Brief MRDH aanbidding voorlopige jaarstukken 2024 van 24 april 2025; 9. Jaarstukken 2024 Metropoolregio Rotterdam Den Haag; 10. Controleverklaring jaarrekening 2024 MRDH (Gemeentelijke Accountantsorganisatie Den Haag, kenmerk GAD/2025.30).
Advies commissie	

Raadsbesluit	o Akkoord / o Niet akkoord	
	Opmerking:	
	Datum van besluit gemeenteraad: 24 juni 2025	
	A. de Vos griffier	F.I. Noordermeer – van Slageren voorzitter

Inleiding

Begroting

Gemeenschappelijke regelingen zijn wettelijk verplicht hun begroting voor een zienswijze in te dienen bij de deelnemende gemeenten. Deelnemende gemeenten hebben een periode van 12 weken om een zienswijze in te dienen. Het algemeen bestuur stelt met in acht name van de zienswijzen de begroting definitief vast. De begroting is materieel in evenwicht. Wel is een bepaalde mate van onzekerheid als gevolg van mogelijke rijksbezuinigingen op de budgetten openbaar vervoer.

Jaarrekening

De jaarstukken worden ter kennisname aan de gemeenteraden toegestuurd. Die kunnen dan betrokken worden bij de oordeelsvorming over de begroting. De jaarstukken worden ook door het algemeen bestuur vastgesteld. Op de jaarstukken 2024 is door de accountant aangegeven dat deze een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en het vermogen geven.

Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen MRDH 2025

Iedere vier jaar moet de MRDH de beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen actualiseren. De zienswijzenprocedure hiervoor loopt parallel aan die van de begroting. De actualisatie heeft geen beleidsmatige wijzigingen.

Beoogd maatschappelijk effect

De formele taken van de MRDH zijn het versterken van het economisch vestigingsklimaat (EV) en organiseren van de mobiliteit als Vervoersautoriteit (Va). Mobiliteit is gebaseerd op een wettelijke bevoegdheid (attributie). Bestuurlijk doel van de MRDH is het versterken van de agglomeratiekracht door het vernieuwen van de economie en het verbeteren van de bereikbaarheid. Uit internationaal onderzoek (OESO) blijkt dat bij het ontbreken van samenhang in bestuur en uitvoering kansen op innovatie en economische groei deels onbenut blijven. Welvaart en welzijn voor alle inwoners kan door samenwerking op het 'daily urban system' verbeteren door meer als één stedelijke regio te functioneren.

Gezamenlijke ambitie is het realiseren van een duurzame en internationaal concurrerende Metropoolregio. Een groot stedelijk gebied met een netwerk van woonkernen, werklocaties, voorzieningen en landschappen dat met een onderliggende infrastructuur met elkaar is verbonden. De ambities hiervoor zijn opgenomen in de Strategische Agenda 2023-2026. Vanuit de opdracht in deze agenda is onderzoek gedaan naar de brede welvaart in de regio. Ook hier blijkt dat de regio een achterstand heeft op de landelijke gemiddelden. Vanuit een strategischer inzet op economisch vestigingsklimaat bestaan mogelijkheden die achterstand te verkleinen. Vanuit ons Bijzonder Provinciaal Landschap en het zijn van Cittaslow levert Midden-Delfland een regionale bijdrage aan het versterken van het economisch vestigingsklimaat.

Argumenten

1.1. Vanuit strategische agenda biedt regionale samenwerking meerwaarde

Doelstelling bij de oprichting van de regionale samenwerking is het beter benutten van de groeipotentie. Op economisch terrein is een onbenutte groeipotentie van 2 tot 4% realistisch. Om dit proces te ondersteunen heeft de MRDH een regionale functie voor de kerntaken 'economische vestigingsklimaat (vernieuwen economie)' en 'mobiliteit (Vervoersautoriteit)'. Beide taken zijn gemeentegrens overstijgend en hebben een directe relatie met de provincie Zuid-Holland. Samenwerking op deze beleidsterreinen is efficiënt en effectiever.

De [Strategische Agenda 2023 - 2026](#) 'met elkaar, voor elkaar' heeft vijf actuele opdrachten. Deze opdrachten voor onze regio zijn:

1. Investeren in bereikbaarheid om de inwonersgroei in de regio te faciliteren (gericht op verbeteren kansen inwoners, brede welvaart);
2. Toekomstbestendige economie stimuleren (gericht op onderwijs-arbeidsmarkt en verhogen productiviteit en bedrijvigheid voor groei van welvaart en welzijn);

3. Actieve en collectieve vormen van mobiliteit stimuleren (gericht op alternatieven voor autogebruik voor een prettige en duurzame leefomgeving);
4. Vernieuwen van werklocaties (gericht op brede welvaart en een aantrekkelijke woonomgeving met aandacht voor kantoorlocaties en winkelgebieden);
5. Versterken van het regionale mobiliteitsnetwerk (gericht op in stand houden en verbeteren mobiliteitsnetwerk om werk, opleiding, sociale contacten en voorzieningen bereikbaar het houden).

De strategische agenda wordt vierjaarlijks opgesteld en start bij het begin van een nieuwe raadsperiode. In 2026 start hiervoor een nieuw proces. Op dit moment werken de gezamenlijke gemeenten in de MRDH aan een mobiliteitsvisie en een Visie op het economisch Vestigingsklimaat gericht op 2050. Planning is deze beide visies na een zienswijzenprocedure bij de gemeenteraad nog dit jaar vast te laten stellen in het algemeen bestuur.

De wijze waarop aan de realisatie van de vijf opdrachten uit de strategische agenda wordt gewerkt, is opgenomen in bijgevoegde begroting. Deze kent drie programma's die hierna per argument zijn toegelicht.

1.2 Programma verkeer en exploitatie openbaar vervoer (OV)

De exploitatie van het OV is met ongeveer 75% het grootste gedeelte van de begroting van de MRDH. Het merendeel van de kosten voor het OV vallen binnen dit programma. Programma 2.1 draagt bij aan de opdrachten 1, 3 en 5. Financiering van mobiliteit, waar het OV het grootste deel van is, vindt plaats via de Brede Doeluitkering.

Via programma 2.1 wordt geïnvesteerd in de bereikbaarheid. Beleidsmatig gebeurt dit in samenwerking met o.a. Rijk en provincie binnen gebiedsprogramma Mobiliteit en Verstedelijking (MoVe). Relevant voor Midden-Delfland zijn hierbij de verkenning voor de Oude Lijn en bereikbaarheid van Westland (Greenport 3.0). Op dit moment wordt een pilot uitgevoerd naar de bereikbaarheid van groene recreatiegebieden via 'groene haltes'. Op langere termijn kan dit ook bijdragen aan het versterken van de beleevingswaarden van ons landschap door aan te sluiten op de entreegebieden.

1.3 Programma Infrastructuur verkeer en openbaar vervoer

Dit programma is ongeveer 19% van de begroting MRDH; dit percentage is inclusief investering in het netwerk OV. In het verlengde van 1.2 draagt dit programma ook bij aan de opdrachten 1, 3 en 5. Dit programma voorziet voornamelijk in de investeringen in de infrastructuur voor OV, rail, auto en fiets. Vanuit Midden-Delfland maken we regelmatig gebruik van de financiering uit dit programma voor de verkeersveiligheid en relatief kleine investeringen in ons mobiliteitsnetwerk. Deze 'kleinere' investeringen zijn onderdeel van het investeringsprogramma Vervoersautoriteit (IPvA) dat als bijlage bij de begroting is opgenomen. Voor Midden-Delfland is voor verkeersveiligheid in 2027 een bijdrage van € 98.800,- opgenomen.

In dit programma is de uitwerking van de metropolitane fietsroutes opgenomen. Planning vanuit de MRDH is dat in 2026 de wegbeheerders het schetsontwerp voor de route Westland-Delft uitwerken in een definitief ontwerp. Subsidiëring bij de realisatie van die route, o.a. via Den Hoorn, wordt na 2026 voorzien.

Planning is in 2026 te starten met de uitwerking van de Mobiliteitsvisie 2050 en op die wijze bij te dragen aan de brede welvaart. Bedoeling is het OV toegankelijker en aantrekkelijker te maken voor inwoners. Mogelijk worden hier onderzoeksplannen aan gekoppeld om te komen tot een bundeling van verschillende vervoersstromen.

1.4 Programma economisch vestigingsklimaat

Budgettair is dit programma beperkt tot minder dan 1% van de begroting MRDH. Financiering vindt volledig plaats vanuit de inwonersbijdrage. Versterking van het economische vestigingsklimaat is, ook vanuit de strategische agenda meer dan economische groei. Het gaat over toekomstbestendige arbeidsplaatsen, het verhogen van de productiviteit en het creëren van voldoende ruimte voor economische activiteiten op de juiste plek. Dit programma is gericht op de opdrachten 2 en 4. Het versterken van de relatie onderwijs-arbeidsmarkt wordt voortgezet. Onderdelen hiervan zijn de campusontwikkeling en een leven lang ontwikkelen. Lentiz en de campus Equestrium zijn hier

onderdeel van. Het ondersteunen van het MKB en de samenwerking met de Greenport West-Holland zijn onderdelen van dit programma en daarmee ook relevant voor de netwerken waar onze ondernemers onderdeel van zijn.

Om de 'nieuwe' economie te ondersteunen en de ontwikkeling te versnellen wordt al langer vanuit de MRDH gewerkt aan innovatieprogramma's. Deze beleidslijn wordt ook in 2026 voortgezet. De subsidiëring van InnovationQuarter en YesDelft! zijn hier onderdeel van.

Onderdeel van de vernieuwing is ook de ondersteuning van het toekomstbestendig transformeren van bedrijfsterreinen. Daarnaast heeft de MRDH een adviesfunctie richting provincie bij het vernieuwen en transformeren van werklocaties. Dit zijn bedrijfsterreinen, kantoorlocaties en winkelgebieden. Voor Midden-Delfland is dit relevant voor het delen van kennis en het regionaal volgen en beïnvloeden van het provinciaal beleid op (ruimtelijk) economisch beleid.

1.5 Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen is geactualiseerd

Inhoudelijk bevat deze nota de kaders voor de vorming en besteding van reserves, voorzieningen en fondsen. Daaraan gekoppeld is de toerekening en verwerking van de rentes hierover. Beleidsmatig zijn geen wijzigingen doorgevoerd. Inhoudelijk zijn de reserve weerstandsvermogen EV, de reserve interne kwaliteitszorg en het Mobiliteitsfonds Haaglanden geschrapt daar deze bestemmingsreserve bij eerdere besluitvorming zijn opgeheven. Voorstel is in te stemmen met deze actualisatie door middel van bijgevoegde instemmende zienswijzebrief.

Kanttelingen

2.1 Brede doeluitkering Va wordt mogelijk lager

Het voornemen van het kabinet is op de BDU een korting toe te passen. Voor de MRDH gaat dit om 59 miljoen euro. Deze mogelijke korting is niet in de begroting verwerkt. Mocht het kabinet deze wel opleggen aan de Va dan heeft directe consequenties op de kwaliteit van het OV. In de zienswijze ondersteunen wij de lobby en het niet verwerken van de korting. Wel vragen wij nadrukkelijk aandacht om het minimale niveau van het OV te handhaven voor de belangrijkste busverbinding voor onze gemeente; lijn 33 van Delft naar Maassluis via Den Hoorn, Schipluiden en Maasland.

2.2 Meer regionale strategie op versterken economisch vestigingsklimaat is wenselijk

In de huidige strategische agenda is ten opzichte van de vorige agenda al meer focus aangebracht op onderwerpen die een grote impact hebben op de regionale economie. Vanuit Midden-Delfland zijn de regionale economische thema's beperkt. In de begroting en strategische agenda zijn geen projecten die specifiek betrekking hebben op de gemeente Midden-Delfland. Tegelijkertijd is ons Bijzonder Provinciaal Landschap wel een belangrijke factor voor het vergroten van de aantrekkelijkheid en leefbaarheid in de regio en daarmee onderdeel van het versterken van het economisch vestigingsklimaat. Ondanks het ontbreken van directe investeringen in onze gemeente, ondersteunen wij het begrotingsprogramma 2.3. Onze inwoners en ondernemers zijn gebaat bij een regionale economie die vernieuwend is in digitaal en circulair opzicht en een arbeidsmarkt die de gewijzigde vraag naar personeel ondersteunt.

In de zienswijze op de 10-jaars evaluatie vanuit het onderzoek van Berenschot is aangegeven dat de gemeente Midden-Delfland voorstander is van een meer strategische benadering. Bij het proces voor de Visie op het economisch Vestigingsklimaat is besloten deze benadering als uitgangspunt te nemen. In de zienswijze is de bevestiging van dit uitgangspunt daarom onderschreven.

2.3 Invulling netwerkfunctie MRDH hoort bij primaire taken

De kerntaken mobiliteit (Va) en economie (EV) hebben een ruimtelijke component en kunnen bijdragen aan het verbeteren van de brede welvaart. Voorbeelden hiervan zijn de Oude Lijn, verstedelijkingsopgave (NOVEX Zuidelijke Randstad), bereikbaarheid van werklocaties, regionale fietsverbindingen en onderwijs-arbeidsmarkt. De MRDH is mede vanuit die beleidsmatige verbanden betrokken bij meerdere regionaal-nationale overleggen, zoals het bestuurlijk overleg meerjarenprogramma infrastructuur ruimte en transport (BO MIRT-mobiliteit), BO Leefomgeving (BOL-ruimtelijke vraagstukken), het economic board Zuid-Holland (EBZ-Groeiaagenda Zuid-Holland) en InnovationQuarter (IQ-ondersteunen bedrijven innoveren, investeren en internationaliseren). Deze netwerkfunctie is voor de inwoners en het landschap van Midden-Delfland van belang en kan niet

zelfstandig door onze gemeente ingevuld worden. Vanuit specifieke belangen van sommige gemeenten en het ontbreken van een directe democratische legitimatie vindt een focus plaats richting de kerntaken van de MRDH die ten koste kan gaan van de bredere oriëntatie op de opdrachten uit de strategische agenda. In de zienswijze is aandacht gevraagd voor het inhoudelijk blijven invullen van de netwerkfunctie, waarbij wij vanuit het versterken van het economisch vestigingsklimaat primair vanuit de maatschappelijke waarden van het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland in blijven ondersteunen.

Financiën

Inkomsten MRDH

De standaardinkomsten van de MRDH bestaan uit de gemeentelijke bijdrage voor het economisch vestigingsklimaat (7,5 miljoen euro) en de Rijksbijdrage BDU verkeer en vervoer (719,6 miljoen). Daarnaast is vanuit opbrengsten financiering OV en overige bronnen, zoals subsidies, voor 2026 een inkomst van 43,9 miljoen begroot. Het totaal aan inkomsten, en daarmee ook de uitgaven, is daarmee 771 miljoen.

Inwonersbijdrage is verlaagd

Aan alle gemeenschappelijke regelingen is gevraagd bij te dragen aan de gemeentelijke bezuinigingsopgaven voor 2026. De MRDH is hierin geslaagd door de inwonersbijdrage met 6,2% te verlagen van € 3,07 naar € 3,00. De bijdrage MRDH voor 2026 wordt daarmee met € 1.237,= verlaagd van € 59.503,= naar € 58.266,=. De verlaagde opbrengsten komen voornamelijk tot uiting in het budget van de bijdrageregeling voor gemeentelijke projecten. Wij stellen u voor met deze verlaging in te stemmen. In het ontwerp van de gemeentelijke begroting 2026-2029 verwerken wij deze bijdrage.

Resultaat jaarrekening 2024

De jaarrekening is op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen ter kennisname. Het resultaat over 2024 is na mutaties in de reserve € 831.705,=.

Wij kunnen instemmen met het voorstel aan het Algemeen Bestuur een bedrag van € 486.366 toe te voegen aan de Egalisatiereserve Economisch Vestigingsklimaat voor de al aangegane verplichtingen, maar nog niet afgeronde projecten. Het restant van de onderbesteding ad € 345.339,= wordt grotendeels veroorzaakt door een incidentele ruimte op het personeelsbudget. Beleidsmatig dient de Bestuurscommissie EV hier op 11 juni nog een bestemming voor aan te geven. Wij kunnen instemmen met het voorstel de bestemming van dit bedrag, op advies van de bestuurscommissie, door het algemeen bestuur vast te laten stellen.

Communicatie en participatie

De begroting 2026, jaarstukken 2024 en de Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen zijn kaders voor de regionale samenwerking op de terreinen verkeer en openbaar vervoer en verbeteren economie. Deze samenwerking richt zich op de bovengemeentelijke maatschappelijke opgaven. Directe communicatie vanuit de gemeente is niet direct noodzakelijk.

Vervolgstappen

Begroting 2026 en meerjarenbegroting 2027-2029

Tot 7 juli 2025 kunnen de 21 gemeenteraden een zienswijze indienen. Het concept van de zienswijzenbrief is bijgevoegd. Deze zienswijzen worden behandeld in de adviescommissies van 3 september. Op 12 september stelt het Algemeen Bestuur een reactie op de zienswijzen vast en neemt een besluit over de begroting en meerjarenbegroting.

Beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen MRDH 2025

Tot 7 juli 2025 kunnen de 21 gemeenteraden een zienswijze indienen. Het concept van de zienswijzenbrief is bijgevoegd. De actualisatie van deze nota volgt dezelfde procedure als die van de begroting 2026.

Jaarstukken 2024

Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen worden de jaarstukken ter kennisname aan de gemeenteraden gestuurd. Deze stukken zijn behandeld in de rekeningcommissie van 2 juni en bestuurscommissie van 11 juni. Vaststelling van de jaarstukken is gepland in het Algemeen Bestuur besluit op 11 juli.

Reactie college op commissiebehandeling